

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Koulun ulkopuolisten opetustilojen mahdollisuudet ja haasteet opettajien työssäoppimisen tukemiseen monialaisesti - tutkimuksessa

Koulun ulkopuolisten opetustilojen mahdollisuudet ja haasteet opettajien työssäoppimisen tukemiseen monialaisesti -tutkimuksessa käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjät

Reija Pesonen
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, Kemian osasto, Kemian
opettajankoulutusyksikkö
050 306 4406
reija.pesonen@helsinki.fi

William Smolander
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, Geotieteiden ja maantieteen osasto
A.I. Virtasen aukio 1, 00560 Helsinki
0505738181
William-smolander@helsinki.fi

2. Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilöt tutkimusta koskevissa asioissa:

Reija Pesonen
Matemaattisluonnontieteellinen tiedekunta, Kemian osasto, Kemian opettajankoulutusyksikkö
A.I. Virtasen aukio 1, 00560 Helsinki
050 306 4406
reija.pesonen@helsinki.fi

William Smolander
Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, Geotieteiden ja maantieteen osasto
A.I. Virtasen aukio 1, 00560 Helsinki
0505738181
William-smolander@helsinki.fi

Vastuullinen tutkija
Maija Aksela
Matemaattisluonnontieteellinen tiedekunta, Kemian osasto, Kemian opettajankoulutusyksikkö
A.I. Virtasen aukio 1, 00560 Helsinki
050 51401450
maija.aksela@helsinki.fi

3. Tietosuojaavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojaavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

4. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tutkimuksessa kartoitetaan koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen ja toimintamuotojen mahdollisuuksia ja haasteita opettajien ammatillisen kehittämisen tukemiseen, sekä opettajien työssäoppimista oppiainerajat ylittävässä yhteistyössä osana Helsingin yliopiston tiedekasvatuksen toimintaa. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään monialaisten opetuskokonaisuuksien kehittämisen ja käyttöön ottamisen mahdollisuuksia ja haasteita yhteissuunnittelun näkökulmasta. Tutkimus toteutetaan Harakan saarella sekä Helsingin yliopiston tiedeluokissa.

Henkilötietoja käsitellään opettajien ammatillisen kehittymisen osalta osana väitöskirjatutkimusta Helsingin yliopistolla. Monialaisen opetuskokonaisuuden kehittämisen osalta henkilötietoja käsitellään osana Helsingin yliopiston perustutkimusta. Tutkija vastaa aineiston käytännön hallinnasta kuten käsiteltävien tietojen minimoinnista, täsmällisyydestä sekä säilytysaikojen määräytymisestä ja asianmukaisten järjestelmien/sovellusten käyttämisestä. Käsittelyyn liittyvät riskit arvioidaan yhteistyössä ohjaajansa kanssa. Yliopisto ohjaa ja tukee henkilötietojen käsittelyssä suunnittelusta lopullisen työn julkaisuun ja tarjoaa tarvittavan infrastruktuurin sekä välineet tutkimuksen toteuttamiseksi.

5. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Haastattelussa kerätään ensin taustatietoja tutkimukseen osallistuvista henkilöistä. Näitä ovat ikä, opetuskokemus, koulutustausta, sukupuoli sekä sähköpostiosoite. Tämän jälkeen kerätään tietoa relevanssin sekä pedagogisen sisältötiedon näkökulmasta siitä, miten hyödylliseksi tutkimukseen osallistuneet henkilöt ovat kokeneet täydennyskoulutukseen osallistumisen.

Koulutustilaisuudessa tutkijat keräävät havaintoja ja kirjoittavat näistä muistiinpanoja. Muistiinpanoja hyödynnetään tutkittaessa monialaisten opetuskokonaisuuksien kehittämisen ja käyttöön ottamisen mahdollisuuksia ja haasteita.

6. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Kyselyn lopussa haastateltavilta pyydetään yhteystietoa (sähköposti). Yhteystietoa käytetään yhteydenottoon haastatteluita varten. Haastattelut tehdään etäyhteyden välityksellä (Zoom tai Teams). Haastattelut tallennetaan digitaaliseen muotoon niiden analysointia varten.

7. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

☒ yleistä etua koskeva tehtävä:

- ☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)
- ☒ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalain 4 §:n 4 kohta)

☒ tutkittavan suostumus

☒ rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

☐ rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen
mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Jos henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, tutkittavalla on koska tahansa oikeus peruuttaa suostumuksensa. Suostumuksen peruminen ei vaikuta ennen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

9. Tietojen vastaanottajat

Tutkimuksesta kirjoitetaan kaksi artikkelia, jotka julkaistaan alan lehdissä. Toinen artikkeli sisällytetään väitöskirjaan, joka julkaistaan yliopiston avoimessa julkaisuarkistossa (Helda).

10. Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle, niitä käsitellään ainoastaan EU:n alueella.

11. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin.

12. Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- ☒ käyttäjätunnus ja salasana
- ☐ käytön rekisteröinti/lokitus
- ☐ kulunvalvonta
- ☐ salaus/kryptaus
- ☒ kaksivaiheinen tunnistautuminen
- ☐ muu, mikä:

Manuaalista (esim. paperimuodossa tai muuten aineellisessa muodossa) olevaa aineistoa suojataan seuraavilla tavoilla: Säilytys lukitussa kaapissa.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- ☐ Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja
- ☒ Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa ja säilytetään erillään analysoitavasta tutkimusaineistosta
- ☐ Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

13. Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Aineistoa säilytetään tutkimuksen tulosten analysoinnin ajan salanasanalla suojatulla yliopiston palvelimella, jonne vain rekisterinpitäjällä on pääsy.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- ☐ Tutkimusaineisto hävitetään
- ☐ Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:
 - ☐ ilman suoria tunnistetietoja ☐ tunnistetiedoin
- ☒ Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:
 - ☒ ilman suoria tunnistetietoja ☐ tunnistetiedoin

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidylle myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

15. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu yhteyshenkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy omiin tietoihin
- oikaista tietojaan
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa omien tietojensa käsittelyä
- siirtää tiedot rekisterinpitäjältä toiselle
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaikuttetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuoja laki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaikuttetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuoja-valtuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi